

ANTAGNA TEXTER

P8_TA(2017)0231

Genomförande av rådets hbti-riktlinjer, särskilt när det gäller förföljelse av (förmodade) homosexuella män i Tjetjenien

Europaparlamentets resolution av den 18 maj 2017 om genomförande av rådets hbti-riktlinjer, särskilt när det gäller förföljelse av (förmodat) homosexuella män i Tjetjenien, Ryssland (2017/2688(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Ryssland,
- med beaktande av konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna,
- med beaktande av den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter,
- med beaktande av den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna samt protokollen till denna,
- med beaktande av Ryska federationens konstitution, särskilt kapitel 2 om mänskliga och medborgerliga rättigheter och friheter,
- med beaktande av rådets riktlinjer av den 24 juni 2013 för att främja och skydda de mänskliga rättigheterna för homosexuella, bisexuella, transpersoner och intersexuella (hbti-personer),
- med beaktande av rådets slutsatser av den 16 juni 2016 om lika möjligheter för hbti-personer,
- med beaktande av EU:s riktlinjer om människorättsförsvare och om tortyr och misshandel,
- med beaktande av sin resolution av den 4 februari 2014 om EU:s färdplan mot homofobi och diskriminering på grund av sexuell läggning och könsidentitet¹,
- med beaktande av uttalandet av den 13 april 2017 från FN:s människorättsexperter om kränkning och fängslande av homosexuella män i Tjetjenien,

¹ EUT C 93, 24.3.2017, s. 21.

- med beaktande av EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati 2015–2019,
- med beaktande av sin resolution av den 14 december 2016 om årsrapporten om mänskliga rättigheter och demokrati i världen 2014 och Europeiska unionens politik på området 2015¹,
- med beaktande av uttalandet av den 6 april 2017 från talespersonen för vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Federica Mogherini, om kränkningar av homosexuella mäns mänskliga rättigheter i Tjetjenien,
- med beaktande av det lokala EU-uttalandet av den 19 april 2017 om kränkningar av homosexuella mäns mänskliga rättigheter i Tjetjenien,
- med beaktande av EU:s uttalande av den 27 april 2017 i OSSE:s ständiga råd om de fortsatta uppgifterna om den tjetjenska regeringens gripanden och mord på homosexuella män,
- med beaktande av uttalandet av den 7 april 2017 från talespersonen för Förenta staternas utrikesministerium,
- med beaktande av uttalandet av den 13 april 2017 från direktören för OSSE:s kontor för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR),
- med beaktande av den gemensamma presskonferensen med Federica Mogherini, vice ordförande för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, och Sergej Lavrov, Rysslands utrikesminister, i Moskva den 24 april 2017,
- med beaktande av artiklarna 128.5 och 123.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Den 1 april 2017 publicerades en artikel i den ryska oberoende tidningen *Novaja Gazeta* om att mer än hundra homosexuella män, eller män som troddes eller uppfattades vara homosexuella, hade förts bort och internerats i den autonoma republiken Tjetjenien i Ryska federationen, som en del av en samordnad kampanj, som ska ha organiserats av republikens myndigheter och säkerhetsstyrkor på direkt order från Tjetjeniens president Ramzan Kadyrov.
 - B. Enligt *Novaja Gazeta* hade de bortförda offren misshandlats, torterats och tvingats namnge andra hbtqi-personer. Det rapporterades också att minst tre män hade dödats, två till följd av den behandling de utsattes för under fängsligt förvar och en hade dödats av sin familj i ett så kallat hedersmord.
 - C. De första rapporterna har bekräftats separat av Human Rights Watch och Internationella krisgruppen, vilka båda hänvisar till lokala källor som bekräftar att män som uppfattats som homosexuella har tagits till fånga av polisen och säkerhetsstyrkorna.
 - D. De tjetjenska myndigheterna ska ha avfärdat dessa påståenden och visat ovilja att utreda

¹ Antagna texter, P8_TA(2016)0502.

och lagföra dem.

- E. Offren avstår för det mesta från att kräva rättvisa eftersom de fruktar vedergällning från de lokala myndigheternas sida. Homosexuella personer av båda könen och personer som uppfattas som homosexuella är särskilt sårbara på grund av den starka homofobin i samhället, och de riskerar att falla offer för hedersmord från sina anhörigas sida.
- F. Efter många år av hot och förtryck och en dramatisk försämring av situationen för de mänskliga rättigheterna i Nordkavkasien kan nästan inga oberoende journalister eller människorättsaktivister arbeta i regionen. Journalister som arbetar för tidningen *Novaja Gazeta*, som har avslöjat tillslagen, har enligt uppgift blivit dödshotade för sitt arbete. Tjetjenska myndigheter har bestridit alla påståenden och krävt att journalisterna namnger de intervjuade offren.
- G. Polisen i Sankt Petersburg och Moskva har frihetsberövat hbt-aktivister som försöker sprida kännedom om förföljelsen av homosexuella män i Tjetjenien och som också begär att detta undersöks.
- H. Ryska federationen har undertecknat en rad internationella människorättsfördrag, bland annat i egenskap av medlem av Europarådet, den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna, och landet är sålunda skyldigt att garantera säkerheten för alla personer som kan vara utsatta för fara, däribland på grund av sin sexuella läggning. Ryssland har en skyldighet och de medel som krävs för att utreda brott som begåtts av tjetjenska myndigheter. Homosexualitet avkriminaliserades i Ryska federationen 1993.
- I. President Putin har gett i uppdrag åt den ryska ombudsmannen för mänskliga rättigheter, Tatiana Moskalkova, att bilda en arbetsgrupp som ska utreda anklagelserna.
- J. Hbt-personer skyddas i befintlig internationell människorättslagstiftning och rysk nationell lagstiftning. Det krävs emellertid ofta specifika åtgärder för att hbt-personer fullt ut ska kunna åtnjuta sina mänskliga rättigheter, eftersom sexuell läggning och könsidentitet kan medföra ytterligare risker för diskriminering, mobbning och förföljelse i skolor, på arbetsplatser och i samhället i stort, men även inom familjen. Det är polisens, rättsväsendets och myndigheternas uppgift och ansvar att bekämpa dessa former av diskriminering och motarbeta negativa sociala attityder.
- K. Rådets hbt-riktlinjer föreskriver en proaktiv hållning inom EU:s delegationer och medlemsstaternas ambassader när det gäller främjandet av hbt-rättigheter. Enligt riktlinjerna ska bekämpningen av hbt-fientligt våld och stödet till försvarare av hbt-personers mänskliga rättigheter vara prioriterade områden.
- L. Den 7 mars 2017 antog den ryska duman lagstiftning som avkriminaliserar våld i hemmet genom att reducera ”misshandel inom familjen” från ett brott till en administrativ förseelse, med svagare påföljder för den som bryter mot lagen. Parlamentet förde en debatt om denna fråga under sammanträdesperioden i Strasbourg den 13–16 mars 2017.
- 1. Europaparlamentet uttrycker sin djupa oro över rapporterna om att män som uppfattas som homosexuella godtyckligt interneras och torteras i Tjetjenien i Ryska federationen. Parlamentet uppmanar myndigheterna att sätta stopp för denna förföljelsekampanj och att omedelbart frige dem som fortfarande olagligen sitter frihetsberövade, att säkerställa

rättsligt och fysiskt skydd för offren och för människorättsförfvarare och journalister som har arbetat med denna fråga och att tillåta internationella människorättsorganisationer att genomföra en trovärdig utredning av de påstådda brotten.

2. Europaparlamentet fördömer alla de uttalanden i vilka de tjetjenska myndigheterna accepterar och uppmuntrar våld mot hbtj-personer, inbegripet uttalandet från den tjetjenska regeringens talesperson, som förnekade att det fanns homosexuella i Tjetjenien och avfärdade rapporten som "lögn och total desinformation". Parlamentet beklagar de lokala myndigheternas ovilja att undersöka och lagföra de allvarliga kränkningar som riktar sig specifikt mot enskilda personer på grund av deras sexuella läggning, och påminner myndigheterna om att mötes-, förenings- och yttrandefriheten är universella rättigheter och gäller alla. Parlamentet kräver ett omedelbart frigivande av dem som fortfarande olagligen sitter frihetsberövade. De ryska myndigheterna uppmanas kraftfullt att ge offren rättsligt och fysiskt skydd, liksom de människorättsförfvarare och journalister som har arbetat med fallet.
3. Europaparlamentet konstaterar att president Putin har uppdragit åt det ryska inrikesministeriet och den federala åklagaren att utreda händelserna i Tjetjenien, och uppmanar kommissionen, medlemsstaterna och Europarådet att erbjuda materiellt stöd och rådgivning till de ryska myndigheterna i denna utredning.
4. Europaparlamentet uppmanar myndigheterna i Tjetjenien och Ryska federationen att rätta sig efter den inhemska lagstiftningen och internationella åtaganden, upprätthålla rättsstaten och universella människorättsnormer och främja jämlikhet och icke-diskriminering, även för hbtj-personer, med stöd av åtgärder såsom medvetandehöjande kampanjer för att främja en kultur som präglas av tolerans, respekt och inkludering, grundad på jämlikhet och icke-diskriminering. Parlamentet efterlyser omedelbara åtgärder för att skydda sårbara personer som är potentiella offer samt en fullständig rehabilitering av alla som utsatts för tortyr.
5. Europaparlamentet beklagar de vanligt förekommande människorättskränkningarna i regionen och det klimat av straffrihet som gör att dessa gärningar kan ske, och efterlyser rättsliga och andra åtgärder för att förebygga sådant våld och övervaka och verkningfullt lagföra förövarna i samarbete med det civila samhället. Parlamentet understryker att Ryssland och dess regering bär det yttersta ansvaret för att utreda dessa gärningar, ställa förövarna till svars och skydda alla ryska medborgare från olagliga kränkningar.
6. Europaparlamentet efterlyser med högsta prioritet omedelbara, oberoende, objektiva och noggranna utredningar av fängslandet, tortyren och morderna, i syfte att ställa de som beordrat gärningarna och de som utfört dem inför rätta och få ett slut på straffriheten. Parlamentet välkomnar i detta sammanhang inrättandet av en arbetsgrupp under ledning av den ryska ombudsmannen för mänskliga rättigheter, som nu utreder frågan. Parlamentet uppmanar de ryska myndigheterna att beordra det allmänna åklagarämbetet att säkra verklig anonymitet och annat skydd för offer och vittnen i den tjetjenska antigay-utrensningen och för deras familjer så att de kan delta i undersökningen. Parlamentet uppmanar EU:s delegation och medlemsstaternas ambassader och konsulat i Ryssland att aktivt övervaka utredningen och ytterligare öka sina insatser för att samarbeta med offer, hbtj-personer, journalister och människorättsförfvarare som för närvarande befinner sig i fara.

7. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att samarbeta med internationella människorättsorganisationer och det ryska civilsamhället, för att hjälpa dem som har flytt från Tjetjenien och för att bringa denna kampanj av kränkningar i dagen. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att underlätta asylförfarandena för sådana offer, journalister och människorättsförsvarare, i enlighet med europeisk och nationell lagstiftning.
8. Europaparlamentet välkomnar och erkänner de insatser som gjorts av många chefer för EU:s delegationer och deras personal och medlemsstaternas ambassadörer och deras personal för att stödja försvarare av hbti-personers mänskliga rättigheter och verka för icke-diskriminering och lika rättigheter. Cheferna för EU:s delegationer och annan personal inom Europeiska utrikestjänsten uppmanas att samråda med parlamentet och berörda ledamöter av Europaparlamentet när de har frågor eller vill lämna information till parlamentet, bland annat under den årliga ambassadörskonferensen i september. Parlamentet understryker vikten av kunskap om och genomförande av hbti-riktlinjerna bland EU:s delegationer och medlemsstaternas beskickningar. Europeiska utrikestjänsten och kommissionen uppmanas i detta sammanhang att pressa på för ett mer strategiskt och systematiskt genomförande av riktlinjerna, bland annat genom medvetandehöjande insatser och utbildning av EU-personal i tredjeländer, i syfte att på ett verkningsfullt sätt ta upp frågan om hbti-rättigheter i politiska dialoger och människorättsdialoger med tredjeländer och i multilaterala forum, liksom att ge stöd till insatser från det civila samhällets sida.
9. Europaparlamentet understryker kraftfullt vikten av en fortlöpande bedömning av genomförandet av riktlinjerna med hjälp av tydliga riktmärken. Kommissionen uppmanas eftertryckligen att genomföra och offentliggöra en grundlig utvärdering av EU-delegationernas och medlemsstaternas diplomatiska beskickningars genomförande av riktlinjerna i alla tredjeländer i syfte att upptäcka eventuella skillnader och brister i genomförandet och åtgärda dessa.
10. Europaparlamentet beklagar djupt att Ryssland röstade mot resolutionen i juni 2016 från FN:s råd för de mänskliga rättigheterna om skydd mot våld och diskriminering på grund av sexuell läggning och könsidentitet.
11. Europaparlamentet påminner de ryska och tjetjenska myndigheterna om att regionala, kulturella och religiösa värdesystem inte får användas som förevändning för att tolerera eller bedriva diskriminering, våld, tortyr och/eller frihetsberövanden av personer eller grupper, bland annat på grund av deras sexuella läggning eller könsidentitet.
12. Europaparlamentet noterar med oro, och som ett steg bakåt, Rysslands antagande av ny lagstiftning om våld i hemmet, däribland våld mot barn. Parlamentet understryker att lagstiftning som tolererar våld inom familjen riskerar att få allvarliga konsekvenser, både för offren och för samhället som helhet. Kommissionen och Europeiska utrikestjänsten uppmanas att fortsätta att främja utrotningen av alla former av könsrelaterat våld, inbegripet våld i hemmet, att skydda dem som är sårbara och att stödja offren, både inom och utanför Europa.
13. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, rådet, kommissionen, Europarådets generalsekreterare,

FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter, Ryska federationens regering och parlament samt de tjetjenska myndigheterna.